

FIȘA

raportului de activitate în anul **2024** pentru membrii titulari,
membrii corespondenți și membri desemnați ai Secțiilor de Științe ale AȘM

I. Titlul, numele și prenumele, Secția de Științe a AȘM

membru titular ai SȘSEUA
EȘANU ANDREI ILIE

II. Activitate științifică

Conducător/executor conform tipurilor de proiecte (Anexa 1)
Activitate individuală
consultant științific (pe 0,25 salariu)

Anexa 1.

Compartimentul individual: *Modernizare și europenizare prin cultură în Moldova (sec. XVII-începutul sec. XIX)*

1.

Nr./o	Cifrul proiectului	Denumirea proiectului	Director/ executor
	010401	<i>Coordonatele modernizării social-economice, politice, administrative și culturale în Moldova, Basarabia, RASSM, RSSM și Republica Moldova în context regional și european (studii, documente, sinteze).</i>	executor

III. Activitatea în anul de referință (date statistice)

Monografiile în ediții internaționale recunoscute (Springer etc.)	
Monografiile în alte ediții din străinătate	
Articole în reviste cu factor de impact cu indicarea IF	
Articole în alte reviste editate în străinătate	
Monografiile editate în țară	
Capitole în monografiile internaționale	
Capitole în monografiile naționale	
Articole în reviste naționale, categoria A+	
Articole în reviste naționale, categoria A	2
Articole în reviste naționale, categoria B+	
Articole în reviste naționale, categoria B	
Articole în reviste naționale, categoria C	
Articole în alte reviste naționale neacreditate	
Articole în culegeri internaționale	4
Articole în culegeri naționale	3
Articole în materiale ale conferințelor internaționale	
Articole în materiale ale conferințelor naționale / cu participare internațională	
Participare cu raport la foruri științifice internaționale: în străinătate / în Republica Moldova	2
Participare cu raport la foruri științifice naționale	4
Participare cu raport la foruri științifice cu participare internațională	2
Numărul de cereri de brevetare prezentate	
Numărul de hotărâri pozitive obținute	
Numărul de brevete obținute	
Numărul de brevete implementate	
Editor culegeri de lucrări, inclusiv materiale ale conferințelor (cu indicarea numelui pe copertă)	
Articole / cărți de popularizare a științei	
Emisiuni radio/TV de popularizare a științei	10
Publicații electronice (pentru revistele care nu dispun de varianta print)	

IV. Rezultate științifice obținute în anul de referință (100-200 de cuvinte)

În anul 2024 m-am concentrat pe redactarea definitivă a celor 3 capitole dedicate Culturii medievale (circa 10 c.a.) pentru lucrarea de sinteză *Istoria Moldovei* volumul I. În același timp am pregătit pentru tipar și editate o serie de studii în țară și peste hotare, cum ar fi activitatea cărturărească a lui Dimitrie Cantemir și Mitropolitul Dosoftei al Moldovei; am publicat o serie de interviuri și recenzii, cum ar fi la cartea acad. Ioan-Aurel POP, *Moldova Medievală văzută dinspre Transilvania*; am ținut două prelegeri la AȘM: *Ștefan cel Mare – 520 ani de la moarte și Trepte ale Unirii de la Cantemir citire*. Am participat cu o comunicare la Congresul Național al Istoricilor Români (Chișinău-Suceava, 2024). M-am produs în calitate de Președinte și respective de Referent oficial la teze de doctor și doctor habilitat. Am participat la numeroase emisiuni Radio și TV. Am fost ales *Cetățean de onoare* al satului natal Sculeni, r-n Ungheni. Pentru edițiile de opere Dimitrie Cantemir mi s-a

decernat Diplome la Târgul de Carte *Libris-Iași, 2024*. Fac parte din mai multe colegii de redacții din Republica Moldova și România.

V. Activitate didactică, în 2024

Numărul cursurilor elaborate/ținute	
Denumirea cursurilor de masterat elaborate/ținute	
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	1
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza, fiind confirmată de ANACEC	
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de masterat	
Numărul manualelor, materialelor didactice elaborate și editate	

Teze susținute și confirmate de ANACEC în anul 2024 sub conducerea membrilor secției

Numele și prenumele conducătorului	Instituția de învățământ superior	Pretendentul, Titlul tezei	Teza de doctorat/postdoctorat Teza de masterat

VI. Activitate managerială

--

VII. Activitatea membrilor de consolidare a statutului de autoritate națională în domeniul cercetării și inovării a AȘM

Nume, prenume	Acțiune	Comentarii

VIII. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute (Premii, medalii, titluri etc.).

--

Distincții obținute la expoziții și târguri de inventică

Nr. d/o	Denumirea expoziției, târgului	Participanții	Tematica prezentărilor	Distincții obținute
1	Târgul de carte LIBREX Iași, 2024, 13 aprilie.	Coordonatorul Proiectului "D.Cantemir, OPERE" la Editura „Știința” Acad. EȘANU Andrei, dr. EȘANU Valentina	Lansarea volumelor Dimitrie Cantemir OPERE (în 6 volume), Chișinău, 2015-2021	Vezi „Diploma” în Anexa
2	Târgul de carte LIBREX Iași, 2024, 13 aprilie.	Acad. EȘANU Andrei, dr. EȘANU Valentina	Cartea „Cuvânt Panegerigesc Sf. Dimitrie ...”,	Vezi „Diploma” în Anexa

			Iași, Ed. Doxologia, 2017	
--	--	--	------------------------------	--

IX. Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor

nr	Numele, prenumele	Evenimentul (conferință, consiliu de susținere etc.)	Perioada	Calitatea (membru, președinte ș.a.)
1	Acad.Eșanu Andrei	Susținerea tezei de doctor habilitat în istorie: <i>Discursul identitar al operei Mitropolitului Gurie de Grossu Silvia,</i>	12 iunie 2024.	Referent oficial
2	Acad. Eșanu Andrei	Susținerea tezei de doctor în istorie: „<i>Raporturile dintre Centru și periferie în Imperiul Rus: Strategiile de cooptare ale elitelor basarabene</i>” de Sergiu Boțolin	20 decembrie 2024	Președinte

Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale

nr	Numele, prenumele	Revista	Calitatea (membru, redactor, referent)
1	Eșanu Andrei	Revista de Istorie a Moldovei (Chișinău)	membru
2		Calendar Național (BNRM, Chișinău)	Președinte al Colegiului de redacție
3		Codrul Cosminului (Seria nouă) (Suceava),	membru
4		Analele Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”. Seria Istorie (București)	membru
5		Magazin bibliologic. Revistă științifică și bibliopraxiologică (BNRM, Chișinău)	membru
6		Analecta Catolica (Chișinău)	membru
7		Studii și Materiale de Istorie Modernă (București)	membru

X. Participări la foruri științifice:

Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

Nr	Numele, prenumele, titlul științific al participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara	Perioada desfășurării evenimentului	Titlul comunicării/ raportului susținut
1	Acad. EȘANU Andrei, dr. EȘANU Valentina	Congresului Național al Istoricilor Români, Ediția a IV-a	29 august, 2024, Chișinău-Suceava	<i>Ultimele preocupări cărțurărești ale lui Dimitrie</i>

				<i>Cantemir</i>
2	Acad. EȘANU Andrei, dr. EȘANU Valentina	Simpozion internațional, Monumentul – tradiție și viitor. Ediția a XXVI-ea. Muzeul municipal „Regina Maria”	3-6 octombrie 2024, Iași	<i>Biserica domnească „Sfântul Nicolae din Chișinău (un monument istoric dispărut).</i>

Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

Nr	Numele, prenumele, titlul științific al participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara	Perioada desfășurării evenimentului	Titlul comunicării/raportului susținut
1	EȘANU Andrei, EȘANU Valentina	Conferința științifică cu participare internațională, ediția a V-a: „Stefan cel Mare și Sfânt în memoria posterității: perspective istorice și descoperiri arheologice” la Biblioteca ”Ștefan cel Mare”, filiala B.M. „B. P. Hasdeu”	Chișinău, 23 iulie 2024	<i>„Controversele istorice privitoare la domnia lui Ștefan cel Mare six Sfânt”</i>
2	EȘANU Andrei la	Simpozionul Științific cu participare internațională cu genericul „Ștefan cel Mare și Sfânt – 520 de ani de nemurire ștefaniană”, organizat de Secția Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a AȘM,	Chișinău, 2 iulie 2024.	<i>„Ștefan cel Mare și Sfânt – portret în epocă”.</i>

Manifestări științifice naționale

Nr	Numele, prenumele, titlul științific al participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara	Perioada desfășurării evenimentului	Titlul comunicării/raportului susținut
1	EȘANU Andrei	Prelegere la Academia de Științe a Moldovei „Marea Unire de la 1918”	Chișinău, 27 martie 2024.	<i>„Trepte ale Unirii de la Cantemir citire”</i>
2	EȘANU Andrei,	Conferință omagială „Istoricul Pavel Parasca: 85 ani de la naștere”, Muzeul	Chișinău, 8 iulie 2024.	<i>„Pavel Parasca cercetător al evului mediu românesc și a formării Țării</i>

		Național de Istorie a Moldovei,		<i>Moldovei”.</i>
3	EȘANU Andrei	Sesiune științifică anuală a Institutului de Istorie,	Chișinău, 23 decembrie 2024.	<i>Locca obscura în „Православная энциклопедия”</i>
4	EȘANU Andrei, EȘANU Valentina	Sesiune științifică anuală a Institutului de Istorie	Chișinău, 23 decembrie 2024.	<i>„Tendințe modernizatoare în pictura ecleziastică din Basarabia în sec. al XIX-lea (enigma picturii bisericii Sf. Gheorghe de la mănăstirea Suruceni)”.</i>

Discursuri la Lansări de carte:

1. Discurs Eșanu Andrei în cadrul lansării cărții *„Relațiile Țării Moldovei cu așezămintele ortodoxe din străinătate (sec. XIV-XVII)”* de Viorel Bolduma și Maxim Melinte, BNRM, 23 ianuarie 2024
2. Discurs Eșanu Andrei în cadrul lansării volumului **Dimitrie Cantemir OPERE. Despre numele antice și de astăzi ale Moldovei. Istoria moldo-vlahică. Viața lui Constantin Cantemir.** Ed. de Andrei și Valentina Eșanu, Chișinău, Știința, 2023, 440 p. la Biblioteca Națională a Rep. Moldova, 16 februarie 2024.
3. Discurs Eșanu Andrei în cadrul lansării volumelor **Dimitrie Cantemir OPERE** (în 6 volume). Editura Știința la Târgul de carte LIBREX Iași, 2024, 13 aprilie. Edițiile noastre au luat Diplome (vezi Anexa).
4. Discurs Eșanu Andrei în cadrul Bookfest Chișinău-2024 a lansării cărții *„Moldova medievală văzută dinspre Transilvania, Iași, 2024*, de acad. Ioan-Aurel POP, 28 august 2024.

Manifestări științifice cu participare internațională

	Numele, prenumele, titlul științific al participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara	Perioada desfășurării evenimentului	Titlul comunicării/raportului susținut

XI. Promovarea rezultatelor obținute și a activității membrilor secției în mass-media

Emisiuni radio/TV de popularizare a științei (cu indicarea link-urilor de acces)

Nr	Nume, prenume	Emisiunea	Subiectul abordat
1	EȘANU Andrei	La 14 ianuarie 2024, Radio Moldova, emisiunea „Matinal de weekend” cu Alina Chiriac-Ivașcu	„ Orașul Chișinău”
2	EȘANU Andrei	La 25 ianuarie 2024, Radio Moldova, emisiunea „Documentar radio” cu d-na	„Antioh Cantemir (1709-1744)”.

		Larisa Verdeș și Andrei Eșanu la tema „	
3	EȘANU Andrei	. La 3 martie a.c. la TVR Moldova, emisiunea „Portret .Obiectiv	Despre Andrei Eșanu
4	EȘANU Andrei	La 3 iunie a.c. la Exclusiv TV, emisiunea Ilianei Rusu	„Vorbe cu minte” cu Andrei Eșanu”
5	EȘANU Andrei și Valentina Eșanu	La 21 iulie a.c. la TV8 emisiunea „Iubește viața” cu Tatiana Granciuc	Despre Andrei și Valentina Eșanu
6	EȘANU Andrei	La 9 septembrie Radio Moldova,	„Prințul roman Antioh Cantemir – 280 ani de la moarte”
7	EȘANU Andrei și Silvia Corlăteanu	La 10 septembrie Radio Chișinău, emisiunea „Istoria la pachet” cu Gheorghe Cojocaru cu tema interlocutor Andrei Eșanu și	Despre Congresul Național al Istoricilor Români- 2024”
8	EȘANU Andrei și actorul Vitalie Rusu.	La 14 octombrie a.c. TVR Moldova	„ Despre Orașul Chișinău”
9	EȘANU Andrei	La 14 octombrie Radio Moldova „Emisiunea Matinală,	„ Despre Orașul Chișinău”
10	EȘANU Andrei	La 26 octombrie a.c. Radio Moldova,	„Aniversarea lui Dimitrie Cantemir”

Articole de popularizare a științei (cu indicarea link-urilor de acces, după caz)

Nr.	Nume, prenume	Ziarul, publicația online	Titlul articolului

XII. Activitatea membrilor AȘM în domeniul artei, culturii (cu indicarea link-urilor de acces, după caz)

Numele, prenumele	Realizare, data, lucrarea	Implementarea

XIII. Lista lucrărilor publicate în anul de referință (conform Anexei 2)

Articole în reviste naționale

- EȘANU Andrei, EȘANU Valentina, Ștefan cel Mare și Sfânt, de la distanța celor 520 de ani. **Dialog** cu Aliona Grati, în *Dialogica. Revista de studii culturale și literatură*, Chișinău An. VI, 2024, nr. 2, p. 6-16. ISSN 2587-3695, E-ISSN 1857-2537.
Revistă înregistrată în Baza de date: [CEEOL](#), [DOAJ](#), [ERIH PLUS](#), [INDEX COPERNICUS](#), [GOOGLE SCHOLARS](#), [WorldCat](#)
- Andrei EȘANU Valentina EȘANU, Ioan-Aurel Pop și lucrarea sa *Moldova medievală văzută dinspre Transilvani* [**Recenzie**], în *Limba Română*, Chișinău, 2024, nr. 7-12, p. 168-181. ISSN – 0235-9111. Revista „*Limba Română*”.
Revistă indexată cu text integral în baza de date internațională [CEEOL](#)

Articole în culegeri științifice naționale

1. EȘANU Andrei, EȘANU Valentina, *Aspecte ale istoriei Chișinăului din vechile până în pragul epocii moderne*, în *Identitățile Chișinăului*. Volum selectiv din materialele conferințelor internaționale „Identitățile Chișinăului, 2011-2021”, Coord. S. Mustăță, Al. Corduneanu, Chișinău, 2024, p. 81-94. ISBN 978-5-36241-175-6
2. EȘANU Andrei, *O oază de lumină și adevăr istoric*, în *Asociația istorică „Nicolae Iorga” din Ungheni la 10 ani de activitate*. Coord. Corneliu Prepelită, Chișinău, 2024, p. 3-4. ISBN 978-9975-172-58-5.
3. EȘANU Andrei, EȘANU Valentina, *Ultimele preocupări cărturărești ale lui Dimitrie Cantemir* în Congresul Național al Istoricilor Români, Ediția a IV-a, 27-31 august, Chișinău-Suceava, 2024. Rezumate ale comunicărilor. Coord. Silvia Corlățeanu-Granciuc, Chișinău, 2024, p. 67. ISBN 978-5-36241-280-7

Articole în culegeri științifice internaționale

1. EȘANU Andrei, EȘANU Valentina, *Dimitrie Cantemir despre Mitropolitul Dosoftei și retragerea sa în Polonia*, în vol. *În slujba credinței strămoșești și a conștiinței naționale*. Ed. de V. Nechita, V. Demciuc, vol 2, *Lucrările Simpozionului Internațional „Mitropolitul Dosoftei” – Sfânt. Ctitor. Cărturar – Jubileu 400”*, Suceava-Iași, Ed. Crimca, 2024, p. 7-19. ISBN general: 978-606-734-251-2; . ISBN vol 2 : 978-606-734-235-6.
2. EȘANU Andrei, EȘANU Valentina, *Macarie, egumen al mănăstirii Voroneț (1756-1782)*, în vol. *Zamfirei Mihail: omagiu* / vol. îngrj. de Lia Brad Chisacof, Simona Nicolae, Cătălina Vătășescu. Cluj-Napoca, Scriptor-Mega, 2024, p.327-347. ISBN 978-606-8539-58-4; ISBN 978-606-020-852-5
3. EȘANU Andrei, EȘANU Valentina, *Dimitrie Cantemir și cursul istoriei*, în vol. *Provocările istoriei Concepte, surse, metodologii*. Leonidas Rados, Mihai-Cristian Amărieuței Alexandru D. Aioanei (editori) *Lucrările Conferinței Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”* Ediția IV, 2023, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2024, p.p. 141-151. ISSN: 2971-8279 ISSN-L: 2971-8279
4. Eșanu Andrei, Eșanu Valentina, *Biserica domnească „Sfântul Nicolae din Chișinău (un monument istoric dispărut)*. [Rezumat], În: Monumentul – tradiție și viitor. Program al XXVI-lea Simpozion internațional, Iași, 3-6 octombrie 2024, p. 20.

Alte informații:

Recomandări pentru Concursul la Premiul AȘM pe anul 2024:

1. Ciclul de lucrări Elena și Gheorghe Negru.
2. Ciclul de lucrări Eugen-Tudor Sclifos

Recomandare pentru editare :

1. Pentru lucrarea *Evoluția demografică a Basarabiei, sec. XIX* de Dinu Poștarencu

ANEXE:

Distincții:

**Titlu de Cetățean de Onoare
al Comunei Sculeni**

Se acordă

*Domnului **Andrei Eșanu***

*în semn de recunoaștere și apreciere
pentru meritele deosebite în promovarea
istoriei, identității și valorilor naționale.*

*Cu respect și grațitudine,
Primăria Comunei Sculeni*

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
CHISINĂU

DIPLOMĂ DE RECUNOȘTINȚĂ

Se acordă

Domnilor Andrei si Valentina Esanu

pentru contribuții importante în cercetarea, valorificarea și promovarea
moștenirii istorice și culturale a Chișinăului.

PRIMAR GENERAL

Ion CEBAN

Data completării fișei: **21 ianuarie 2025**

Semnătura: **Acad. Andrei Eșanu,** _____